

HRONOLOGIJA

HRONOLOGIJA DOGAĐAJA: 28. septembar 2007. – 8. oktobar 2008.

3.OKTOBAR

Ohajo, SAD - Jedan Srbin iz Floride oslobođen optužbe da je prilikom useljavanja u SAD slagao američke vlasti da nije služio u Vojsci Republike Srpske, a drugi – iz Ohaja – je proglašen krivim za to delo. Savezni tužioci su bez objašnjenja odustali od optužnice protiv Ostoje Šarića, ali su njavili da će ostali Srbi iz tog grada uhapšeni pre gotovo dve godine morati da se pojave pred sudom. Američko savezno tužilaštvo je na dojavu jednog bivšeg službenika Haškog tribunala iz SAD pre dve godine počelo da proverava sve srpske useljenike iz BiH upoređujući njihova imena sa imenima vojnika koji su bili angažovani u operacijama oko Srebrenice. Međutim, nijedan od kasnije uhapšenih nije osumnjičen za učešće u masakru Bošnjaka, već su optuženi za davanje lažnih podataka u prijavi za boravak u SAD i dobijanje radnih dozvola.

15.OKTOBAR

Beograd – Šef Misije OEBS-a u Srbiji Hans Ola Urstad izrazio zabrinutost zbog ponovnih verbalnih napada i pretnji upućenih tužiocu za ratne zločine Srbije Vladimiru Vukčeviću i njegovim saradnicima."Posebno zabrinjava kad se takav grub jezik upotrebljava od strane narodnih predstavnika, kao i činjenica da ni porodice predstavnika pravosuđa nisu pošteđene ovih verbalnih napada", naveo je Urstad u saopštenju, ocenjujući da bi to moglo ozbiljno da podrije dostojanstvo i autoritet srpskog parlamenta.

Sarajevo – Sudsko veće Kantonalnog suda u Sarajevu osudilo penzionisanog policajca Borislava Berjana iz Dogloda na sedam godina zatvora, zbog ratnog zločina protiv civilnog stanovništva na području Bara, Dogloda i drugih naselja na teritoriji sarajevske opštine Iliča.

7. NOVEMBAR

Vašington, SAD - Goran Pavić (42) uhapšen na graničnom prelazu iz Kanade u SAD na osnovu poternice koju je za njim raspisao Interpol zbog optužbi za ratne zločine počinjene u Hrvatskoj. Pavić je predat imigracionim vlastima, čime je počeo postupak njegovog izručenja Hrvatskoj. Županijsko tužilaštvo u Vukovaru je u maju 2006. podiglo optužnicu protiv grupe osumnjičenih za ratni zločin protiv civilnog stanovništva, među kojima je i Pavić. Oni se terete da su od 10. oktobra 1991. do aprila 1992, pošto su JNA i srpske paravojne formacije okupirale selo Sotin, u istočnoj Slavoniji, "uspostavili okupacionu vlast radi etničkog čišćenja" tog mesta.

9. NOVEMBAR

Atlanta, SAD - Američke vlasti su odlučile da u Nemačku deportuju čoveka koji je optužen da je, kao instruktor pasa u okviru SS trupa u koncentracionim logorima Daha i Buhenvald, koristio životinje kako bi sprečio zarobljene Jevreje da pobegnu iz logora. Nemac Pol Hens (85), koji je živeo 10 godina u Džordžiji, u petak je napustio SAD pošto je sud posle 30-minutnog saslušanja naložio njegovu deportaciju. Američke vlasti Hensa terete da je pomagao u progonu Jevreja, zločinu za koji se izriče deportacija prema američkom imigracionom zakonu.

13. NOVEMBAR

Njujork, SAD - Generalni sekretar UN Ban Ki Mun imenovao je za glavnog tužioca Haškog tribunala belgijskog sudiju Serža Bramerca, koji će 1. januara 2008. godine na toj funkciji zameniti Karlu del Ponte.

Zagreb – Vrhovni sud Hrvatske potvrdio odluku nižeg suda kojom je kao neosnovana odbijena tužba žrtava granatiranja Zagreba, koje je počekom maja 1995. izvedeno po naredbi tadašnjeg čelnika RSK Milana Martića. Konačna pravosudna ocena je da se u tom slučaju nije radilo o terorističkom aktu, što bi bila osnova za obavezu države da nadoknadi počinjenu štetu, nego da taj događaj spada u kategoriju ratne štete, jer se radilo – kako je ocenjeno – o odmazdi krajinske vojske zbog hrvatske vojne akcije „Bljesak“ u zapadnoj Slavoniji.

Pnom Pen - Kambodžanski tribunal za genocid pod pokroviteljstvom Ujedinjenih

nacija zvanično je za zločine protiv čovečnosti optužio Jenga Sarija, bivšeg zamjenika premijera i ministra inostranih poslova u vreme režima Crvenih Kmera, i njegovu suprugu Jeng Tirit, koja je bila ministar za socijalna pitanja režima. Sari je dodatno optužen za ratne zločine.

19. NOVEMBAR

Pnom Pen – Kije Sampan, jedan od najbližih saradnika ozloglašenog vođe Crvenih Kmera, Pola Pota, uhapšen u bolnici u Pnom Penu i prebačen u domaći sud. Sampan (77) je peta osoba iz najužeg kruga oko Pola Pota kojoj će biti suđeno za zločine počinjene tokom strahovlade Crvenih Kmera između 1975. i 1979, kada je stradal 1,4 i 1,7 miliona ljudi.

25. DECEMBAR

Rim - Sud u Rimu nije prihvatio garancije Vlade Crne Gore za privremeno puštanje na slobodu oficira Vojske Crne Gore Ilijie Brčića, uhapšenog početkom novembra u Rimu na osnovu naloga hrvatskih vlasti i Interpolove poternice koje ga terete za "ratne zločine u vreme dok je bio oficir JNA". Brčić, načelnik Odeljenja za razvoj u Generalštabu Vojske Crne Gore, uhapšen je početkom novembra na aerodromu u Rimu.

1. FEBRUAR

Beograd - Pred Većem za ratne zločine Okružnog suda u Beogradu počelo suđenje Zdravku Pašiću, optuženom za ubistvo lekara Dragutina Krušića u Slunju, u Hrvatskoj, 1991. godine. Pašić (44) se optužnicom tereti da je u noći između 22. i 23. decembra 1991. godine, kao pripadnik lokalne policije u tadašnjoj Republici Srpskoj Krajini, a u dogovoru s Milanom Grubješićem, ubio Krušića, lekara Doma zdravlja u Slunju.

4. FEBRUAR

Ilok - Hrvatska granična policija uhapsila je, na prelazu kod Iloka, bivšeg kapetana JNA Mleta Leticu (56) iz Gline. Letica je uhapšen prilikom ulaska u Hrvatsku. Osumnjičen je da je kao komandant pešadijskog bataljona učestvovao u ratnim zločinima nad civilima na Baniji, na početku rata u Hrvatskoj.

11. FEBRUAR

Talin, Estonija –Estonski ministar spoljnih poslova Urmas Paet i sekretar MKTJ Hans Holhaus potpisali su u Talinu sporazum o obezbeđivanju zatvora za osuđene koji će izdržavati kaznu u Estoniji. Estonija je time postala 14. zemlja koja obezbeđuje zatvore za osuđene u Haškom sudu.

Sarajevo - Mirsad Tokača iz Istraživačko-dokumentacionog centra ističe da je u BiH od 1991. do 1995. ubijeno 97.207 osoba i da je 46 odsto žrtava stradal prve godine rata. On naglašava da je u sukobima ubijeno 10.000 žena, ali i 57.523 vojnika.

22. FEBRUAR

Sarajevo - Odeljenje za ratne zločine Tužilaštva BiH podiglo optužnicu protiv Ivice Vrdoljaka iz Dervente, zbog ratnog zločina protiv civila. Vrdoljak se tereti da je za vreme rata u BiH, kao pripadnik 103. derventske brigade HVO, nečovečno postupao sa zatvorenicima.

Beograd – Pred Većem za ratne zločine Okružnog suda u Beogradu počelo suđenje Iliji Jurišiću za krivično delo upotrebe nedozvoljenih sredstava borbe prilikom napada na kolonu vojnika JNA u Tuzli, maja 1992. godine. Optužnica tereti Jurišića da je u svojstvu ovlašćenog strešine komandne operativne grupe pri Centru javne bezbednosti u Tuzli naredio upotrebu nedozvoljenih sredstava, zabranjenih međunarodnim pravom i izdao naredbu za otvaranje vatre iz svog raspoloživog oruđa po središnjem delu kolone JNA. U napadu su ubijena najmanje 92 vojnika, a najmanje 33 ranjena.

27. FEBRUAR

HAG - Bivši pripadnik vojske bosanskih Srba i haški osuđenik Dragan Zelenović prebačen iz pritvorske jedinice Haškog tribunala u Belgiju, gde će izdržavati kaznu od 15 godina zatvora zbog ratnih zločina počinjenih u Foči 1992. godine. Zelenović je u januaru 2007. godine priznao da je kriv po sedam tačaka optužnice koje ga terete za silovanje, uključujući grupno silovanje, mučenje žena i devojaka, uključujući i devojčicu od 15 godina.

28. FEBRUAR

Prijepolje, Štrpc - Minutom čutanja i polaganjem venca na napuštenoj železničkoj stanicu Štrpc obeležena 15. godišnjica otmice i ubistva 19 Bošnjaka, državljana Srbije, kidnapovanih iz voza Beograd - Bar, 27. februara 1993. godine. Od 19 otetih, devetoro je bilo iz Prijepolja. Za zločin u Štrpcima sumnjiče se pripadnici vojne formacije koju je predvodio haški optuženik Milan Lukić, ali se u zatvoru nalazi samo Nebojša Ranisavljević, koga je Viši sud u Bijelom Polju osudio na 15 godina.

29. FEBRUAR

Sarajevo - Sud za ratne zločine u Bosni i Hercegovini osudio je dvojicu bosanskih Srba na ukupno 21 godinu zatvora zbog ratnih zločina počinjenih tokom rata u BiH. Mitar Rašević (59) je osuđen na osam i po godina zatvora, a Sava Todorović (56) na 12 i po godina zbog ratnih zločina počinjenih nad nesrpskim življem u reonu Foče i istočnoj Bosni.

Banjaluka - Policija je po nalogu Odeljenja za ratne zločine Tužilaštva BiH uhapsila Jovana Ostojića (53), osumnjičenog za ratne zločine nad civilima nesrpske nacionalnosti na području Bosanske Krupe u avgustu 1992. godine.

Zagreb - Glavni haški tužilac Serž Bramerc i hrvatska ministarka pravde Ana Lovrin, ocenili da je saradnja te države sa tužilaštvom Tribunal-a dobra je i puna, „kao što je to bilo i u prošlosti“.

Beograd - Ministarstvo unutrašnjih poslova Srbije podnelo je Tužilaštvu za ratne zločine u Beogradu krivičnu prijavu protiv 23 pripadnika terorističke OVK, zbog osnovane sumnje da su izvršili krivično delo - ratni zločin protiv civilnog stanovništva na prostoru Kosova i Metohije.

Novi Sad - Slobodan Radaković iz Gračaca, jedna od brojnih žrtava hrvatske vojne akcije "Oluja", 12 i po godina posle pogibije, sahranjen na mesnom groblju u Sremskoj Kamenici.

3. MART

Banjaluka – Mladen Drljača, osumnjičen da je 1992. godine počinio ratni zločin na području opštine Bosanska Krupa, uhapšen u Banjaluci. Drljača (50) je lišen slobode u okviru istog predmeta na osnovu kojeg su 28. februara pripadnici „Sipe“ u Banjaluci uhapsili Jovana Ostojića, osumnjičenog za počinjeno krivično delo ratnog zločina na području opštine Bosanska Krupa.

4. MART

Zagreb - Hrvatski vrhovni sud povisio je za godinu dana prvostepenu kaznu od 14 godina zatvora Fredu Margušu koji je osuđen za ratni zločin ubistva osam srpskih civila s područja Osijeka tokom 1991. godine. Drugooptuženom Tomislavu Dilberu (34) Vrhovni sud je potvrdio kaznu od tri godine zatvora uz obrazloženje da je u vreme počinjenja zločina imao tek 18 godina, kao i da je u žrtvu pucao, ali je nije usmrtio, već ju je dokrajčio prvooptuženi Marguš. U istrazi i suđenju nije utvrđena povezanost ubica s Branimirom Glavašem, koji je tada bio jedan od komandanata odbrane grada i kome se sudi zbog ratnih zločina mučenja i likvidacija srpskih civila koje je naređivao.

11. MART

Peć - Tokom posete raseljenih lica Pećkoj koju su organizovale UNHCR i Danski savet za izbeglice, pripadnici KPS-a uhapsili Momčila Jovanovića (48), koji od 1999. godine živi u Aranđelovcu. Jovanović je uhapšen pod sumnjom da je počinio krivično delo ratnog zločina. Jovanoviću je određen pritvor od 72 časa i slučaj je preuzeo međunarodni tužilac. Osumnjičenog Jovanovića prepoznao je jedan član porodice žrtve.

12. MART

Banjaluka – Posebno odeljenje za ratne zločine Tužilaštva BiH podiglo optužnicu protiv Jovana Ostojića (53) iz Zvornika. On je optužen za ratni zločin nad Bošnjacima, počinjen 1992. godine u opštini Bosanska Krupa. Optužnica Ostojića tereti za ubistva, mučenja, protivpravno zatvaranje, prisiljavanje na prinudni rad, pljačkanje imovine, nečovečno postupanje i prinudno raseljavanje.

Sarajevo – U Sudu BiH počelo suđenje Veizu Bjeliću i Feridu Hodžiću za ratni zločin protiv civilnog stanovništva i ratnih zarobljenika. Optužnica navodi da je Hodžić u periodu od maja 1992. do 26. januara 1993, u svojstvu komandanta TO Vlasenice, naredio da se civili srpske nacionalnosti i ratni zarobljenici, pripadnici VRS, zatvore u prostorije zatvora „Štala“ u zaseoku Rovaši.

Zagreb - Premijeri Crne Gore i Hrvatske Milo Đukanović i Ivo Sanader dogovorili se da otvoreno pitanje granice na moru između dve zemlje reši Međunarodni sud u Hagu i obećali da će odluku suda prihvati parlamenti obe države.

26. MART

Zagreb - Šestorica Hrvata, pripadnika bivšeg voda Vojne policije pri 76. bataljonu Zbora narodne garde, uhapšeni zbog ubistva najmanje šesnaestoro srpskih civila iz sela u okolini Pakraca. Protiv njih se u Županijskom sudu u Požegi vodi istraga zbog ratnih zločina iz 1991. godine.

2. APRIL

Sarajevo - Istražitelji Instituta za traženje nestalih osoba Zeničko-dobojskog kantona pronašli su na površinskom kopu rudnika mrkog uglja u Kaknju masovnu grobnicu. Do sada je iskopano pet posmrtnih ostataka, čiji identitet još nije utvrđen.

8. APRIL

Beograd - Tužilaštvo za ratne zločine Srbije podiglo optužnicu protiv Milorada Pejića za ratni zločin protiv ratnih zarobljenika na Ovčari kod Vukovara u Hrvatskoj 1991. godine. Pejić je uhapšen 19. marta na beogradskom aerodromu „Nikola Tesla“, po međunarodnoj poternici koju je 2006. godine raspisalo Veće za ratne zločine Okružnog suda u Beogradu.

22. MAJ

Beograd - Damir Sireta izručen je Srbiji iz Norveške 16. maja i od tada je u pritvoru gde ga je saslušao istražni sudija. Damir Sireta je uhapšen u Norveškoj decembra 2006. godine, a njegovo izručenje tražila je i Hrvatska. Norveška vlada je odlučila da Sireta bude izručen pravosudnim organima Srbije, gde se vodi ponovljeni postupak za zločin na Ovčari protiv 17 pripadnika Teritorijalne odbrane Vukovara.

Sarajevo - U Zvorniku je tim za eksuhmacije iz Tuzle pronašao novu masovnu grobnicu. Kako je izjavio vođa tima za ekshumacije Murat Hurtić, „u toj masovnoj grobnici najverovatnije se nalaze 42 ostatka tela Bošnjaka iz Zvornika i okolnih naselja koji su ubijeni početkom rata u BiH 1992.“

3. JUNI

Zvornik - Na području opštine Zvornik uhapšen Zoran Tomić zvani „Zgemb“ osumnjičen da je učestvovao u izvršenju genocida u Srebrenici. Tomića (36) Tužilaštvo BiH tereti da je od 10. do 19. jula 1995. godine sa više pripadnika Drugog odreda Specijalne policije iz Šekovića učestvovao u pretresu sela na području Srebrenice s ciljem isterivanja bošnjačkih civila iz njihovih kuća. Tomić je jedan od 36 policijaca bivšeg Centra javne bezbednosti koje je visoki predstavnik u BiH Miroslav Lajčak suspendovao

10. jula, prošle godine, kada su im oduzeti i dokumenti zbog navodne povezanosti sa događajima u Srebrenici 1995. godine.

4.JUNI

Niš - Predsednik Nacionalnog saveta za saradnju sa Hagom Rasim Ljajić ocenio je da će buduća proevropska demokratska vlada u Srbiji „završiti hašku priču i skinuti taj balast sa leđa Srbije“.

Sarajevo - Posebno odeljenje za ratne zločine Tužilaštva BiH podiglo je optužnicu protiv Vase Todorovića iz Srebrenice, koji se tereti za krivično delo genocida u tom mestu. Todorović (40) je optužen da je kao pripadnik specijalne policije, sa pripadnicima Drugog odreda Specijalne policije Šekovići MUP-a Republike Srpske, od 10. do 19. juna 1995. učestvovao u udruženom zločinačkom poduhvatu, s ciljem da iz zaštićene zone UN Srebrenice trajno i prisilno premesti oko 40.000 civila i po kratkom postupku ubije više od 7.000 muškaraca Bošnjaka.

Njujork,Hag - Glavni tužilac Haškog tribunala Serž Bramerc ocenio pred Savetom bezbednosti UN u Njujorku da vlasti Srbije „mogu učiniti više“ da uhapse četvoricu begunaca optuženih za ratne zločine koji su im „u dosegu“. Bramerc je primetio i da je Srbija „primereno odgovorila“ na više zahteva za dostavljanje dokumenata, ali da „značajne prepreke i dalje postoje za pristup (Tužilaštva) nekim arhivima i dokumentima ključnim za tekuća suđenja i ona koja bi trebalo da počnu u bliskoj budućnosti“.

Sremska Mitrovica - Predsednik Saveza podunavskih Švaba Hans Supric u nekoliko dopisa, upućenih predsedniku opštine Sremska Mitrovica, Zavodu za zaštitu spomenika kulture, Odeljenju za urbanizam i komunalne delatnosti, Direkciji za izgradnju grada, građevinskoj opštinskoj inspekciji, JP "Komunalije" u Sremskoj Mitrovici, kao i ambasadama Nemačke i Austrije u Beogradu, traži ekskumaciju tela pripadnika nemačke nacionalne manjine stradalih od aprila 1945. godine do avgusta 1947. godine u sremskomitrovačkom logoru. Tamo je, kako navodi, ubijeno oko 2.000 pripadnika nemačke nacionalne manjine svih starosnih doba, dece, žena, muškaraca, kao i starijih osoba.

5. JUNI

Beograd - Vjolca Beriša, jedna od tri osobe koje su preživele zločin u Suvoj Reci, 1999. godine, obaveštila je preko punomočnika sudske veće da ne želi da svedoči u postupku koji se protiv osmorice policajaca vodi u Beogradu.

Melburn, Australija - Grupa australijskih advokata, mirovnih aktivista, naučnika i političara, okupljena u melburnsku organizaciju „Aj-Si-Si ekšn“ podnela je Međunarodnom krivičnom sudu u Hagu prijavu protiv bivšeg premijera Australije Džona Hauarda zbog navodno počinjenog ratnog zločina slanjem trupa u Irak 2003. godine. Spuštanjem zastave borbene jedinice „Betl grup Šavel“ ne samo što je započelo povlačenje 550 australijskih vojnika iz Iraka, već je na svojevrsni način istorijski zapečaćena odluka bivšeg premijera Australije Džona Hauarda da sa Britancima i Amerikancima uđe u ovaj pohod.

Zagreb – Državno tužilaštvo u Gospiću podiglo optužnicu protiv Nenada Pejnovića Neše (42), zbog ratnog zločina protiv civilnog stanovništva. Pejnović se tereti da je 4. oktobra 1991. godine, za vreme oružanih sukoba u zaseoku Čorci u Vrhovinama, kao pripadnik milicije SAO Krajine, u saradnji s drugim pripadnicima paravojnih formacija, nezakonito lišio slobode šest meštana hrvatske nacionalnosti. On se početkom februara vratio iz izbeglištva u Vrhovinu kod Korenice.

10. JUNI

Sarajevo – Hasan Nuhanović iz Srebrenice, kojem su u julu 1995. godine ubijeni otac, majka i brat, tužio je Holandiju zato što su holandski vojnici odbili da ih zaštite i predali srpskoj vojsci. U Hagu će 16. juna početi saslušanje na osnovu civilne tužbe koju je Nuhanović, zajedno sa porodicom Rize Mustafića, podneo protiv holandske države.

Split - Županijski sud u Splitu završio istragu oko ratnih zločina nad srpskim vojnim zarobljenicima u splitskom zatvoru "Lora", za šta se sumnjiče petorica pripadnika 72. bataljona hrvatske Vojne policije. Njima se na teret stavlja smrt trojice srpskih ratnih zarobljenika - Bojana Vesovića, Dušana Jelića i Vlade Savića.

Sarajevo – Tužilac Posebnog odeljenja za ratne zločine Tužilaštva BiH podigao optužnicu protiv Boška Lukića (68), bivšeg komandanta opštinskog štaba Teritorijalne odbrane, i Marka Adamovića (62), zamenika komandanta OŠ TO Ključ, koja ih tereti za krivično delo zločina protiv čovečnosti. Lukić i Adamović se terete da su 1992. godine, na području opštine Ključ, kao članovi Srpske demokratske stranke, učestvovali u pripremi, organizovanju i izvršenju širokog, rasprostranjenog i sistematičnog napada usmerenog protiv civilnog stanovništva bošnjačke i hrvatske nacionalnosti.

Hag - Predsednik MKTJ Fausto Pokar, zatražio veću podršku za pravosudne institucije u zemljama nekadašnje Jugoslavije i da se obezbedi dovoljno novca da Tribunal može da ispunji svoje ciljeve. Pokar je ovaj zahtev izneo na redovnom brifingu koji najviši funkcioneri Tribunala održavaju za diplome prisutne u Hagu.

Sisak - Županijsko državno tužilaštvo podiglo optužnicu protiv šestorice pripadnika srpske paravojne jedinice. Optuženi su zbog ratnog zločina protiv civilnog stanovništva u mjestu Joševica kod Gline 16. decembra 1991. godine, kada su ubili 21 civila hrvatske nacionalnosti i teško ranili jednu Hrvaticu. Osumnjičeni su nedostupni hrvatskim pravosudnim vlastima, a svi su pripadali takozvanoj „Izvidničko-diverzantskoj grupi Štaba TO Gline“.

11. JUNI

Haški begunac Stojan Župljanin, optužen za zločine nad Muslimanima i Hrvatima na području Bosanske Krajine, uhapšen je u stanu u Pančevu. Posle lociranja u stanu u Nišu u martu, policija bila na tragu Župljaninu, što je rezultiralo ovim hapšenjem. U akciji nije bilo žrtava. Akcijom lociranja i hapšenja rukovodio je Vladimir Vukčević, tužilac za ratne zločine i koordinator akcionog tima za lociranje, hapšenje i transfer haških optuženika.

12. JUNI

Beograd - Veće za ratne zločine Okružnog suda u Beogradu osudilo je 12. juna 2008. godine trojicu pripadnika paravojnih formacija "Žute ose" i "Pivarski" na ukupno 31 godinu zatvora za zločine u Zvorniku, dok je četvrtoptuženi Dragutin Dragičević oslobođen optužbi za taj zločin. Dragan Slavković osuđen je na 15 godina zatvora, Ivan Korać na 13, a Siniša Filipović na tri godine. Tužilac za ratne zločine Vladimir Vukčević najavio je žalbu na presudu.

14. JULI

Banjaluka - Američki ambasador za ratne zločine Džon Clint Vilijamson rekao je da je od „izuzetne važnosti“ da svi oni koji su još u begu od Haškog tribunala

budu privedeni licu pravde. - Sve informacije koje smo u nedavnoj prošlosti dobili upućuju na to da je Mladić na teritoriji Srbije, i postoje isto tako čvrste indicije koje govore da je i Radovan Karadžić na teritoriji Srbije - rekao je Vilijamson za sarajevski list „Oslobođenje“.

Hag - Tužilaštvo Međunarodnog krivičnog suda u Hagu podiglo optužnicu protiv sudanskog predsednika Omara al Bašira za genocid i zločine protiv čovečnosti. Optužbe uključuju rukovođenje pokušajima da se „zbrisu s lica zemlje“ afrička plemena u Darfuru kao i vođenje kampanje ubistava, silovanja i deportacije. Glavni tužilac Luis Moreno Okampo zatražio je od tročlanog panela da izda poternicu za hapšenje Al Bašira, ne bi li se sprečilo da ostalih 2.5 miliona ljudi u Darfuru potpadnu pod napad vladine džandžavid milicije. Savet bezbednosti UN još je u martu 2005. zatražio od Okampa da istraži zločine u Darfuru. Ceo proces započet je pre šest godina, a ovo je prvi slučaj za ovaj sud da se optuži šef jedne države dok je još na položaju. Analitičari procenjuju da Bašir neće skoro biti viđen u Hagu, budući da je Sudan odbacio nadležnost ovog suda i odbija da uhapsi osumnjičene.

Zagreb – Školski brod čileanske ratne mornarice "La Esmeralda", simbol krvavog režima diktatora Avgusta Pinočea, nakon boravka kod Dubrovnika plovi prema Splitu. Iako je to jedan od najlepših jedrenjaka na svetu, međunarodna organizacija Amnesti internešenel proglašila ga je brodom zla i smrti jer je na njemu od 1973. do 1980. mučeno na stotine ljudi, uz neutvrđen ali sigurno velik broj pobijenih. U brodu su vršena ubistva, silovanja i teška mučenja koja su uključivala i odsecanja delova tela. Amesti internešenel je pozvala je sve zemlje eventualne domaćine ovog broda da mu se uskrati gostoprимstvo sve dok se ne kazne svi počinoci zverstava. Gde god da uplovi, taj brod dočekuju demonstracije, a američki senat proglašio ga je plovećim zatvorom i kaznionicom za političke zatvorenike. Za vreme 17 godina diktature generala Pinočea stradal je 3.917 žena i muškaraca koje su ubili vladini agenti, 49 dece od kojih je najmlađe imalo svega dve godine, kao i 50 stranih državljanina.

17. JULI

Hag – MKTJ pravosnažno osudio penzionisanog generala JNA Pavla Strugara na sedam i po godina zatvora zbog granatiranja Starog grada u Dubrovniku u decembru 1991, umanjivši tako prвostepenu kaznu za pola godine. Apelaciono veće odbacio je time žalbu odbrane, a delimično usvojilo žalbu Tužilaštva i Strugara proglašilo krivim po još dve tačke optužnice.

21. JULI

Beograd - Savet za nacionalnu bezbednost saopšto da je akcijom srpskih službi bezbednosti lociran i lišen slobode haški optuženik, bivši lider bosanskih Srba Radovan Karadžić. Karadžić je priveden istražnom sudiji Veća za ratne zločine Okružnog suda u Beogradu, u skladu sa Zakonom o saradnji sa Međunarodnim krivičnim tribunalom za bivšu Jugoslaviju.

3. AVGUST

Podgorica - Crnogorsko Vrhovno državno tužilaštvo podiglo optužnice sa predlogom za određivanje pritvora protiv osam pripadnika bivše jugoslovenske vojske, zbog ratnih zločina protiv civilnog stanovništva u Kaluđerskom laziju, kod Rožaja, 1999. godine. Okrivljenima se na teret stavila da su 18. aprila 1999. godine u Kaluđerskom laziju, kršeći pravila međunarodnog ratnog prava, nečovečno postupali prema civilnom stanovništvu albanske nacionalnosti, koje je odstupalo sa Kosova.

5. AVGUST

Beograd - Tužilaštvo za ratne zločine podiglo optužnicu protiv Branka Grujića i Branka Popovića zbog ubistva oko 700 muslimanskih civila u Zvorniku 1992. godine. Tužilaštvo navodi da je to ratni zločin „najveći posle Srebrenice“. Grujić i Popović optužnica tereti da su odgovorni za zarobljavanje, nečovečno postupanje i smrt oko 700 lica, od kojih je iz masovnih grobnica na Crnom Vrhu i Grbavcima identifikovano 270.

Beograd - Jedanaestorica Srba, zarobljenih 1995. u akciji „Bljesak“ i pravosnažno osuđenih za ratni zločin protiv civilnog stanovništva i klasični kriminal, prebačeni su iz Lepoglave u Zabelu. Transferu je prethodio postupak priznanja presuda hrvatskih sudova pred nadležnim sudovima u Srbiji.

30. AVGUST

Beograd - Tužilaštvo za ratne zločine podnelo zahtev za sprovođenje istrage protiv Petera Egnera (86) zbog sumnji da je kao pripadnik IV odeljenja Gestapoa u SS unteršarfirer učestvovao u genocidu nad Jevrejima u Srbiji. Egner je osumnjičen po tri tačke - organizovanje i podsticanje na genocid, izvršenje genocida i ratni zločini protiv civilnog stanovništva. Jedinica u kojoj je služio Egner u jesen 1941. godine ubila je 11.164 uglavnom Srba, Jevreja, Roma i komunista, a početkom 1942. godine izvršila egzekuciju 6.280 jevrejskih žena i dece poreklom iz Srbije, koji su prethodno držani u logoru na Sajmištu i Banjici u Beogradu. Egner živi u Sijetlu, SAD, a tužilac za ratne zločine Vladimir Vukčević izjavio je da namerava da zatraži ekstradiciju ovog državljanina SAD koji je služio u jedinici odgovornoj za smrt 17 hiljada ljudi.

Priština - Francuske vlasti predale su pravosudnim organima na Kosovu Besima Berišu (1980) iz Prištine, osumnjičenog za ubistvo Momčila Miljenkovića (64) i nestanak njegovog sina Svetomira Milenkovića, tada starog 38 godina. Ubistvo Milenkovića je izvršeno gušenjem stolnjakom 2. avgusta 1999. u njegovoju kući u Đurđevdanskoj ulici broj 138 u Prištini. Njegov sin Svetomir se i danas smatra nestalim. Beriša je 3. avgusta 1999. u Dečanima uhapšen kao osumnjičeni za ubistvo jedne i nestanak druge osobe. Zbog nedostatka dokaza oslobođen je 20. marta 2000. Na oslobođajuću presudu žalilo se Okružno tužilaštvo, te je Vrhovni sud predmet vratio na ponovno suđenje, ali je u međuvremenu Beriša napustio Kosovo.

On je uhapšen u Francuskoj 7. avgusta 2007. zbog izvršenog krivičnog dela pljačke i nakon identifikacije, 27. avgusta 2008. predat je kosovskom pravosuđu na osnovu međunarodne poternice Unmika. Protiv Beriše je raspisana poternica i u Češkoj, Švajcarskoj, Belgiji i Nemačkoj, zbog ilegalnog boravka, preprodaje droge i drugih krivičnih dela.

8.SEPTEMBAR

Hag – MKTJ doneo odluku o prevremenom puštanju na slobodu bivšeg komandanta vojnopolomorskog sektora Boka Miodraga Jokića. Predsednik Haškog suda Fausto Pokar odobrio je Jokićev zahtev za puštanjem na slobodu, pošto je izdržao dve trećine kazne, a u obzir je uzeto i njegovo vladanje tokom izdržavanja kazne. Jokić je 2004. priznao krivicu po šest tačaka optužnice koja ga je teretila za napad JNA na dubrovački Stari grad 1991. godine, za šta je osuđen na sedam godina zatvora.

11. SEPTEMBAR

Beograd - Vrhovni sud Srbije uvažio žalbe branilaca dvojice pripadnika paravojne jedinice "Škorpioni" i optuženom Branislavu Mediću prvostepenu presudu od 20 godina zatvora smanjio na 15, a presudu Aleksandru Mediću ukinuo i vratio prvostepenom суду на novo suđenje. Kao neosnovane, VSS je odbio žalbe branilaca optuženih Slobodana Medića i Pere Petraševića, kao i tužioca za ratne zločine, i potvrđio presudu njima dvojici i Aleksandru Vukovu. Slobodan i Branislav Medić, kao i Petrašević, prvostepenom presudom su oglašeni krivim za ratni zločin protiv civilnog stanovništva, a Aleksandar Medić za isto krivično delo u pomaganju, dok je Vukov oslobođen.

Slobodan i Branislav Medić osuđeni su na po 20 godina zatvora, Petrašević na 13, a Aleksandar Medić na pet.

15. SEPTEMBAR

Hag - Haški tribunal osudio bivšeg komandanta Armije Bosne i Hercegovine Rasima Delića na tri godine zatvora zbog zločina mudžahedina nad srpskim zarobljenicima u srednjoj Bosni 1995. godine. Delić je proglašen krivim za kršenje zakona i običaja rata, zato što u julu, avgustu i septembru 1995. nije sprečio okrutan tretman zarobljenih Srba u rukama pripadnika jedinice El Mudžahedin, nad kojom je, po presudi, tada imao efektivnu kontrolu. Delić je, jednoglasnom odlukom, oslobođen krivice za višestruku surova ubistva srpskih i hrvatskih zarobljenika na više lokacija u srednjoj Bosni 1993-95. Delić je oslobođen odgovornosti i za ubistvo i ranjavanje 24 zarobljenih vojnika HVO koje su 8. juna 1993, na dan kada je on postavljen za komandanta Glavnog štaba ABiH, u selu Maline kod Travnika počinili mudžahedini iz sastava Trećeg korpusa ABiH. Po presudi, nije dokazano da je Delić u trenutku zločina već bio stupio na dužnost načelnika glavnog štaba Armije BiH.

Beograd - Direktor jerusalimske kancelarije Centra "Simon Vizental" Efraim Zurof sastao se sa Tužiocem za ratne zločine Srbije Vladimirom Vukčevićem i ministarkom pravde Snežanom Malović. Tokom sastanka u Tužilaštvu za ratne zločine, tri strane su razmenile saznanja radi kompletiranja predmeta ratnih zločina i genocida iz Drugog svetskog rata. Zahtev za sprovođenje istrage protiv Petera Egnera i prekrivični postupci protiv Milivoja Ašnera i Šandora Kepiroa poruka su sa ovog mesta da će svaki zločin biti istražen i, ukoliko bude validnih dokaza, procesuiran – rekao je Vladimir Vukčević.

17. SEPTEMBAR

Beograd - Na suđenju bivšem pripadniku hrvatskih oružanih snaga u BiH Mirsadu Repku, protiv koga se pred sudom u Norveškoj vodi postupak zbog zločina počinjenih nad Srbima u čapljinskom logoru Dretelj 1992. godine, video-linkom saslušan svedok iz Srbije. Norveško Ministarstvo pravde i sud zatražili su od srpskih vlasti da se saslušaju četiri svedoka.

18. SEPTEMBAR

Hag - Osobe koje Haški tribunal osudi za ratne zločine u bivšoj Jugoslaviji služiće ubuduće kazne i u Poljskoj, saopšteno u sudu u Hagu. Poljska je tako postala 16. evropska država u kojoj osuđenici izdržavaju ili će izdržavati kazne. To su još: Italija, Finska, Norveška, Švedska, Austrija, Francuska, Španija, Nemačka, Danska, Velika Britanija, Belgija, Ukrajina, Portugal, Estonija i Slovačka.

24. SEPTEMBAR

Beograd - Tužilaštvo za ratne zločine podnelo istražnom sudiji Veća za ratne zločine zahtev za sprovođenje istrage protiv državljanina Mađarske Šandora Kepiroa (94), osumnjičenog za učešće u genocidu tokom Drugog svetskog rata. Tužilaštvo je ocenilo da je osumnjičeni svesno i voljno saučestvovao u delu aktivnosti mađarskog okupacionog režima koji je za vreme racije u Novom Sadu od 20. do 23. januara 1942. godine ubio najmanje 2.000 Srba i Jevreja u nameri da uništi članove tih nacionalnih grupa. Kepiro je kao žandarmerijski kapetan komandovao i grupom istražnih patrola koje su u ulicama Cara Dušana, Futoškoj i Ulici Nikole Tesle, pa do Trga Slobode, ubile najmanje 42 civila - Srba i Jevreja, od kojih je 11 bilo maloletno. Kepiro je naređivao i da se hapse i privode takozvanom legitimacionom odboru, ali i ubijaju, pretežno Srbi i Jevreji. Tužilaštvo je predložilo Sudu da doneše rešenje o sprovođenju istrage protiv osumnjičenog Kepiroa bez njegovog saslušanja, a nakon toga da se doneše i rešenje o određivanju pritvora. Predloženo je i da se uputi molba Ministarstvu pravde Srbije da od Mađarske zatraži Kepiroovu ekstradiciju.

25. SEPTEMBAR

Podgorica - Tužilaštvo BiH zatražilo raspisivanje poternice za crnogorskim državljaninom Veselinom D. Vlahovićem (39), zvanim Batko, osumnjičenim za zločine protiv civilnog stanovništva u sarajevskom naselju Grbavica tokom rata 1992. i 1993. godine.

Vlahović je nedostupan organima gonjenja, a pretpostavlja se da se godinama nalazi u Crnoj Gori. Vlahović je 18. juna 2001. pobegao iz zatvora u Spužu. Samo nekoliko dana ranije BiH je zvanično od tadašnje SRJ zatražila Vlahovićevo izručenje zbog istrage za ratni zločin.

Vlahović je osumnjičen i za ubistvo Gorana Čengića, nekadašnjeg člana rukometne reprezentacije nekadašnje Jugoslavije.

29. SEPTEMBAR

Sarajevo - Slavko Šakić osuđen na osam i po godina zatvora zbog zločina nad Bošnjacima u Bugojnu jula 1993., kao pripadnik Jedinice HVO pod nazivom "Garavi".

Banjaluka - Sud BiH osudio četvoricu bosanskih Srba na ukupnu kaznu zatvora od 27 godina zbog ratnih zločina protiv bošnjačkih civila na području Zvornika od maja 1992. do marta 1993. godine.

Sud BiH proglašio je krivim i osudio Sretena Lazarevića (55) na deset, Dragana Stanojevića (46) na sedam, a Mila Markovića (56) i Slobodana Ostojića (42) na po pet godina zatvora.

1. OKTOBAR

U Zagrebu identifikovano još 12 posmrtnih ostataka lica srpske nacionalnosti stradalih na području Like, Dalmacije, Korduna i Istočne Slavonije u periodu od 1991. do 1995. godine. Stradali su identifikovani u Zavodu za sudsku medicinu i kriminalistiku Medicinskog fakulteta u Zagrebu, među telima ekshumiranim u proteklih sedam godina iz zajedničkih i pojedinačnih grobnica.